

NACIONALNI PROGRAM O PREHRANI IN TELESNI DEJAVNOSTI ZA ZDRAVJE 2015–2025 Dober tek Slovenija in zdrava ponudba živil

dr. Katja Povhe Jemec

Seminar GZS, 5. april 2019 "Abeceda trendov povpraševanja po hrani v Sloveniji"

POVEČATI

- ↑ Delež dojenih otrok
- ↑ Delež tistih; zajtrkujejo, S/Z
- ↑ Delež telesno dejavnih

ZMANJŠATI

- ↓ Delež čezmerno težkih/debelih
- ↓ Vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli
- ↓ Vnos TMK
- ↓ Delež podhranjenih in funkcionalno manj zmognih

Izvajanje NPPTDZ

medresorska DS državnih sekretarjev

operativna medresorska delovna skupina

delovna skupina za izboljšanje ponudbe
živil in preoblikovanje sestave živil

delovna skupina za spodbujanje telesne
dejavnosti

Akcijski načrt za izvajanje programa do 2018 >170 aktivnosti,
v pripravi 2019-2022

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje programov na področju prehrane in t.d.
za zdravje 2017, 2018 in 2019

Povezovanje in informiranje deležnikov NPPTDZ

DOBER TEK
Slovenija

Domov Aktualno Dober tek Slovenija Akcijski načrti Knjižnica

10 CILJEV

Zdravo prehranjevanje in redna telesna dejavnost prispevata k boljšemu zdravju, večji kakovosti življenja in vzdržnosti zdravstvenih sistemov.

[Več o tem](#)

- sofinancirani programi,
- nacionalne konference,
- drugi dogodki,

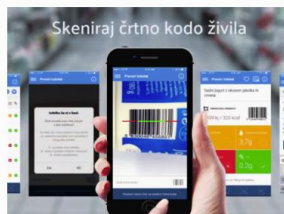
10 ciljev

Prednostna področja

Akcijski načrt do 2018

Prehrana.si

Novice

© 29. marec, 2019

Šola klinične prehrane

Člani Slovenskega združenja za klinično prehrano v sodelovanju z enoto za klinično

I. Aktivnosti v zvezi s preoblikovanjem živil

Izhajamo iz ciljev in ukrepov na dveh področjih

- 2. Izboljševanje ponudbe živilskih izdelkov ter gostinske in turistične ponudbe
- 5. Označevanje, predstavljanje in trženje živil

Spreminjanje odnosa otrok do zdrave ponudbe , spodbujanje lokalne gostinske ponudbe

Otroci otrokom pripravimo zdrave tradicionalne obroke ali obujanje
prehranske kulturne dediščine - projekt Kuhna pa to

*izboljšanje odnosa učencev do ponujenih zdravih obrokov v šolskih
kuhinjah.*

- Sodelovanje Slovenije za evropsko gastronomsko regijo*

Preoblikovanje-reformulacija živil: EU okvir

- EU okvir za nacionalne pobude za zniževanje soli (2008)
- EU okvir za nacionalne pobude za zniževanje določenih hranil: energijska vrednost, skupne maščobe, nasičene maščobe, trans maščobe, dodani sladkorji, velikost porcij, pogostost uživanja (od 2011 naprej)

Aneks I: nasičene maščobe (od 2012 naprej)

Aneks II: dodani sladkorji (od 2016 naprej)

Povečati ponudbo prehransko ustrežnejših in tudi preoblikovanih živilskih izdelkov

Cilj sol -zmanjšati vnos soli pri prebivalcih, za 15 %.

RAZISKAVA SOL

Izhodiščno stanje in podatki za spremljanje - NIJZ:

V raziskavi merjenja izločenega natrija v 24h urinu med odraslimi (2012) je bil ugotovljen vnos 11,8 g/dan soli.

Naslednja načrtovana raziskava november 2019 (poleg Na in K tudi I + ugotavljanje zdravstvene pismenosti v povezavi s soljo)

Spremljanje stanja - RAZISKAVA SLADKOR:

Sladkor v prehrani; razpoložljivost v živilih, prehranski vnosi in
vplivi na zdravje (1.7.2018 - 30.6.2021)

Partnerji: Nutris, NIJZ, UKC-LJ

Obdelava podatkov o sladkorju v izdelkih vzorčenih 2017, ponovno
zbiranje podatkov za vse izdelke leta 2020. Določene kategorije že prej.

Omejitev TRANS MAŠČOBNIH KISLIN

2. Povečati ponudbo prehransko ustrežnejših in tudi preoblikovanih živilskih izdelkov – z znižanjem vsebnosti TMK

TMK niso VEČ SKRB POSAMEZNIKA pač pa SKRB PROIZVAJALCA

Pravilnik o največji dovoljeni vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih (Uradni list RS, št. 18/18 in 23/18); 2g TMK/100g skupnih maščob

- DOLOČITEV IZHODIŠČNEGA STANJA; Projekt TMK v živilih in njihov populacijski vnos - financiranje MZ
- Določitev tveganja za zdravje
- Postopek notifikacije pri EK in DČ
- Popolna uveljavitev 7. april 2019

PODPORNI PROJEKTI-MZ sofinancer:

Spodbujanje preoblikovanja in razvoja novih živilskih izdelkov izboljšanje sestave pri nosilcih živilske dejavnosti s sedežem v Sloveniji

Izvajalec: **Gospodarska zbornica Slovenije - zbornica kmetijskih in živilskih podjetij,**

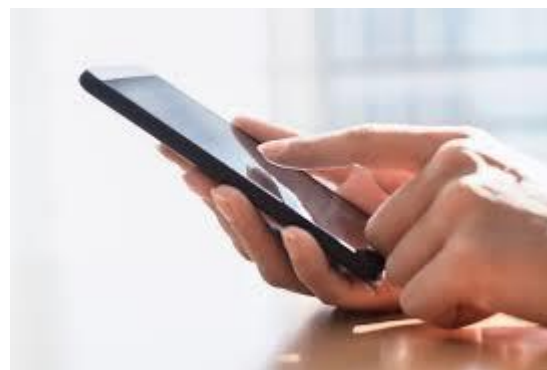
Namen programa:

- *podpis listine Zaveza odgovornosti v več sektorjih*
- *dolgoročno oblikovanje zavez odgovornosti celotne živilskopredelovalne industrije.*
- *strokovna podpora nosilcem živilske dejavnosti spodbuja potencial za razvoj, inovativnost in konkurenčnost.*
- *Razvoj dialoga in izmenjave dobrih praks.*

mobilna aplikacija Veš kaj ješ?

Ideja: „zdrava izbira = enostavna izbira“

DOBER TEK Slovenija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Nacionalni program o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025

**VEŠ,
kaj ješ?**

PROGRAM IZVAJAJO

ZPS ZVEZA POTROŠNIKOV SLOVENIJE

IJS

Preveri izdelek

Mercator, Sadni jogurt, borovnica

ENERGIJSKA VREDNOST

0kJ / 0kcal

MAŠČOBE	NASIČENE MAŠČOBE
3.2g	2.9g
SLADKORJI	SOL
13g	0.1g

* hranilna vrednost za 100g/ml izdelka

Preveri izdelek

Zelene Doline, LCA, Jogurt z žiti

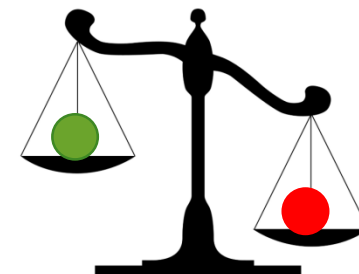
ENERGIJSKA VREDNOST

361kJ / 86kcal

MAŠČOBE	NASIČENE MAŠČOBE
1.2g	0.8g
SLADKORJI	SOL
11.9g	0.3g

* hranilna vrednost za 100g/ml izdelka

Pomoč kupcem pri odločitvi za **ZDRAVO IZBIRO**

Spodbuda živilske industrije in trgovcev k zmanjševanju **solí, sladkorja in nasičenih maščob v živilih.**

Nacionalni portal o hrani in prehrani – spodbujanje zdrave ponudbe

www.prehrana.si

- Informiranje prebivalcev na področju prehrane.
- spodbujanje k preoblikovanju živil, **vsakoletni izbor INOVATIVNIH ŽIVIL**

Usmeritve EU na področju prehrane

- Reformulacija
- Javno naročanje živil
- Trženje otrokom (digitalno trženje)

Namen:

- izmenjava izkušenj in obetavnih praks

Ključne aktivnosti in dogodki 2019

- Akcijski načrt 2019-2022
- Nacionalna konferenca: predstavitev NVO-varovanje in krepitev zdravja (9. april 2019)
- Nacionalna konferenca o prehrani in telesni dejavnosti (oktober 2019)